

Република
Македонија

ДРЖАВЕН
ИСПИТЕН
ЦЕНТАР

ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТАТА НА
ДРЖАВНИОТ ИСПИТЕН ЦЕНТАР
ВО 2016 ГОДИНА

Скопје, јануари 2017

СОДРЖИНА

1. Вовед	4
2. Дејност на Центарот	5
3. Организациска поставеност на Центарот	7
4. Постојна кадровска состојба	8
5. Програмски задачи на Центарот за 2016 година	9
5.01. Одделение за финансиски прашања.....	10
5.02. Одделение за нормативно-правни и административни работи.....	12
5.1. Сектор за испити и оценувања.....	13
5.2. Сектор за обуки, развој и издавачка дејност.....	21
6. Активности во врска со меѓународни студии за мерење на постигањата	28
7. Учество на конференции, семинари и други настани.....	29
8. Активности на Управниот одбор на Центарот.....	30
8. Соработка	31

1. ВОВЕД

Државниот испитен центар (во понатамошниот текст Центарот) е формиран врз основа на Закон за Државниот испитен центар („Службен весник на Република Македонија“ бр. 142/08, 148/09, 41/14, 55/16 и 142/16). Со запишувањето во Централниот регистар на Република Македонија на 20.11.2009 година, Центарот започна со работа како јавна установа со својство на правно лице. Надзор над спроведувањето на одредбите на Законот за Центарот врши Министерството за образование и наука.

Државниот испитен центар е задолжен за: организирање и спроведување на екстерните испити на државната матура, поддршка во организирањето и спроведувањето на екстерното проверување на постигањата на учениците во основното и средното образование. Центарот е задолжен за основна обука на директори, т.е за оспособување на кандидати за директори, полагање на испитот за директори на основните и средните училишта како и за напредната обука за директори.

Со Центарот управува Управен одбор кој има претседател и шест членови. Претседателот и членовите на Управниот одбор ги именува и разрешува Владата на Република Македонија, имајќи ја предвид соодветната и правична застапеност на припадниците на заедниците на чии јазици и писмо се остварува наставата во основното и средното образование.

Со Центарот раководи директор, кој има и свој заменик.

Центарот има Стручен колегиум кој го сочинуваат директорот, заменик директорот и раководителите на секторите/одделенијата.

2. ДЕЈНОСТ НА ЦЕНТАРОТ

За остварување на работите од својот делокруг Центарот согласно Законот за Државен испитен центар:

- дава поддршка на процесот на екстерното проверување на постигањата на учениците и наставниците во основните и средните училишта;
- подготвува национална програма за екстерна евалуација на основното и средното образование согласно европските стандарди;
- подготвува национален акционен план и динамика на екстерна евалуација согласно програмата од алинеја 2;
- соработува со Бирото за развој на образованието и Центарот за стручно образование и обука во изготвувањето на тестовите за екстерно проверување на постигањата на учениците во основното и во средното образование;
- го развива и одржува информацискиот систем за вреднување на постигањата на учениците на екстерното проверување во основното и средното образование;
- подготвува план за обука и врши обука на училишните комисии за екстерно проверување на постигањата на учениците во основното и во средното образование;
- ги прибира, обработува и врши анализа на резултатите од тестирањето за проверување на постигањата на учениците во основното и во средното образование;
- утврдува ранг листи на наставници од основните и средните училишта и изготвува годишен извештај врз основа на извештаите од училишните комисии;
- ги доставува ранг листите од алинеја 8 до Министерството за образование и наука, Бирото за развој на образованието и Центарот за стручно образование и обука;
- изготвува ранг-листи на наставници од основните и средните училишта согласно резултатите од екстерното проверување, самоевалуацијата и интегралната евалуација за што изготвува национален извештај кој го доставува до Министерството за образование и наука;
- изготвува ранг-листи на стручни соработници од основните и средните училишта согласно резултатите од професионалните досијеа и ги доставува до Министерството за образование и наука;
- учествува во подготовката на концепцијата за матура и за завршен испит во средното образование;
- изготвува тестови за екстерните испити во државната матура;
- го развива и одржува информацискиот систем за вреднување на постигањата на учениците на екстерните испити на државната матура;
- ги објавува на својата веб-локација испитните програми, информации и други материјали за државната матура, училишната матура и завршниот испит;
- подготвува стручни материјали и врши обука на наставниците во врска со оценувањето на постигањата на учениците на испитите од матурата и завршниот испит;

- определува локални координатори и тестатори за реализација на екстерните испити од државната матура;
- определува оценувачи за вреднување на постигањата на учениците на екстерните испити во основното и средното образование, како и на екстерните испити од државната матура;
- формира државни предметни матурски комисиии;
- врши обука на членовите на државни предметни матурски комисиии;
- врши обука на претседателите и на секретарите на училишните матурски комисиии;
- врши организациски и технички задачи за спроведување на екстерните испити од државната матура;
- ја координира работата на училишните матурски комисиии;
- обезбедува заштита на тајноста на подготовката, печатењето, дистрибуција и чувањето на испитниот материјал;
- учествува во меѓународни тестирања
- организира и реализира основна обука на кандидатите за директори на основни и средни училишта, ученички дом и отворен граѓански универзитет за доживотно учење;
- организира и реализира напредна обука на директори на основни и средни училишта, ученички дом и отворен граѓански универзитет за доживотно учење
- му предлага на министерот надлежен за образование Програма за подготвување и полагање на испит за директор на основни и средни училишта;
- му предлага на министерот надлежен за образование Програма за напредна обука на директори на основни и средни училишта;
- изготвува подзаконски акти за основна обука на директори;
- изготвува подзаконски акти за напредна обука на директори;
- формира Комисија за полагање испит за директор;
- го спроведува испитот за директори на основни и средни училишта;
- издава уверенија на кандидатите кои го положиле испитот за директори на основни и средни училишта;
- издава потврди за напредна обука на директорите на основни и средни училишта;
- врши стручно-административни и финансиски работи за потребите на Државниот матурски одбор и државните предметни матурски комисиии;
- издава стручна литература од делокругот на своето работење;
- врши и други работи утврдени со закон и со статутот на Центарот.

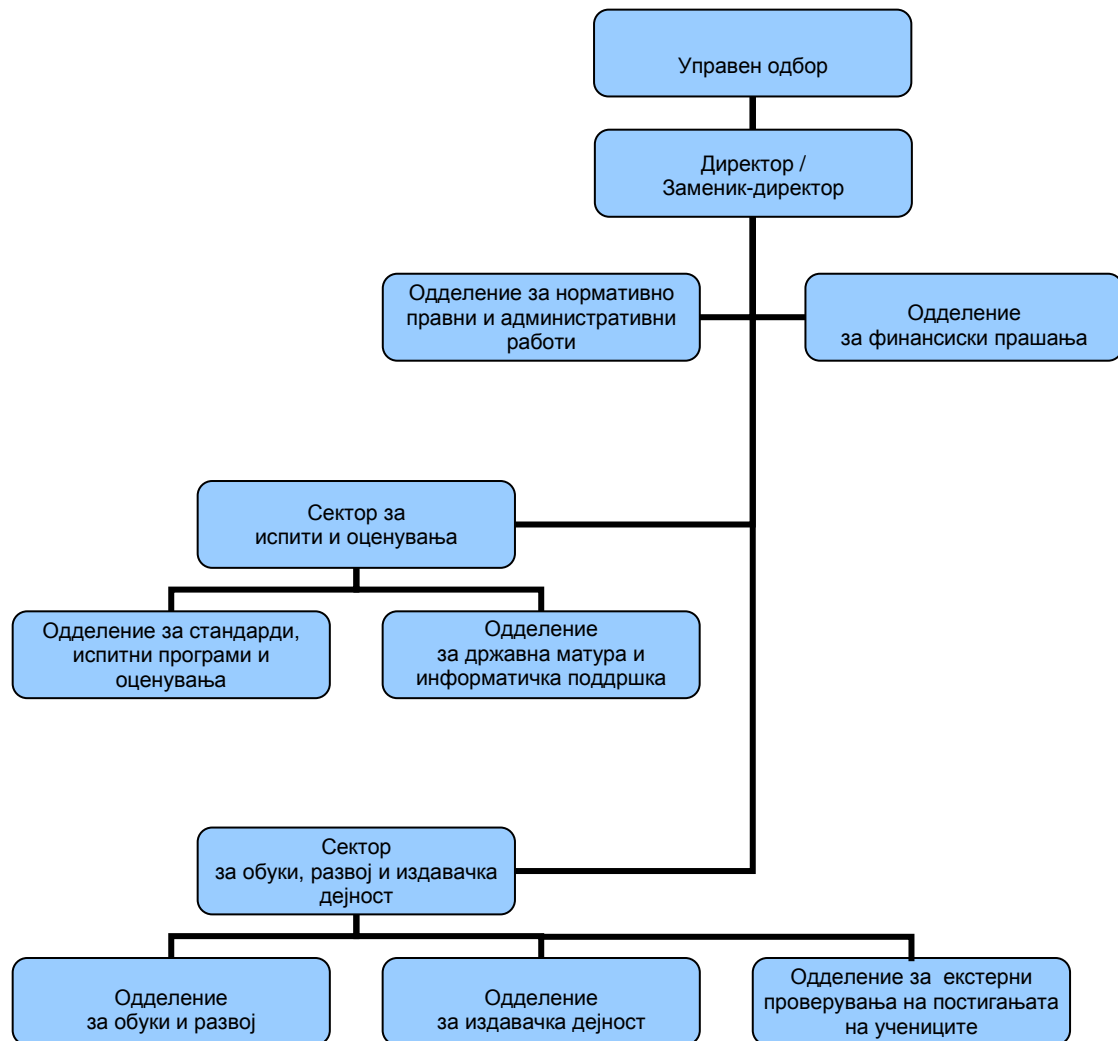
Во извршувањето на своите работи Центарот соработува со научни и воспитно-образовни институции и други сродни установи.

Центарот правовремено ја информира јавноста за извршувањето на својата дејност.

3. ОРГАНИЗАЦИСКА ПОСТАВЕНОСТ НА ЦЕНТАРОТ

Организацијата на Центарот е уредена врз основа на Законот за Државниот испитен центар и Статутот на Центарот.

Организациската структура на Центарот е следната:

4. ПОСТОЈНА КАДРОВСКА СОСТОЈБА

Во Центарот се вработени 31 лице кои се вклучени во организирање и реализирање на планираните програмски задачи.

Образовната структура на вработените во Центарот е следната:

Стручна подготовка	Број на вработени
Доктори	2
Магистри	7
Високо образование	11
Више образование	0
Средно образование	11
Основно образование	0
Вкупно	31

Сите вработени, освен директорот и заменик директорот се на неопределено работно време.

Во 2016 година се реализирани три нови вработувања и две враќања на работно место по прекин на суспензија и тоа:

- Согласно Законот за трансформација во редовен работен однос, 1 (едно) работно место соработник за организација и спроведување на екстерни проверувања на постигањата на учениците
- Со превземање од други институции на две лица и тоа: 1 (еден) на работно место самостоен референт за организација и спроведување на екстерни проверувања на постигањата на учениците и 1 (еден) на работно место помлад референт за технички работи и магаџинско работење.
- Со враќање на работа на две лица против кои се водела дисциплинска постапка: 1 (еден) на работно место виш референт за организација и спроведување на државната матура и 1 (еден) на работно место виш референт за обуки.

Заради природата на работата во Центарот одделни задачи се преклопуваат во повеќе организациони единици (сектори и одделенија), а тоа налага да се практикува тимска работа, односно меѓусебна соработка на вработените.

За успешно реализирање на стратешките задачи на Центарот се наметнува потребата од перманентно стручно усовршување, односно од вложување во развојот на знаењата и способностите на вработените.

5. ПРОГРАМСКИ ЗАДАЧИ НА ЦЕНТАРОТ ЗА 2016 ГОДИНА

Државниот испитен центар во 2016 година својата темелна активност ја насочи околу реализација на следните глобални задачи:

- Подготвување и спроведување на екстерните испити од државната матура за јунска и августовска испитна сесија во 2016 година;
- Подготвување и спроведување на екстерното проверување на постигањата на учениците за февруарска, јунска и августовска испитна сесија во 2016 година;
- Оспособување на кандидати за директори, полагање на испитот за директори на основните и средните училишта како и реализација на напредната обука за директори.
- Подготвување на кандидати за директори на основни и средни училишта и спроведување на испитот за директори на основни и средни училишта;
- Учество во подготвување на измени и дополнувања на подзаконски акти;
- Учество во меѓународната студија ПИСА.

Државниот испитен центар својата работа ја организира и врши по организациони единици - сектори и одделенија.

Во продолжение подетално се прикажани реализираните активности на Центарот за 2016 година одделно по организациони единици.

5.01 ОДДЕЛЕНИЕ ЗА ФИНАНСИСКИ ПРАШАЊА

Во одделението за финансиски прашања задачите што се планирани со Програмата за работа на Државниот испитен центар за 2016 година се спроведуваа согласно Законот за Државниот испитен центар; Законот за извршување на буџетот; Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници; Законот за јавна внатрешна финансиска контрола; Законот за јавни набавки; Правилникот за сметководство на буџетите и буџетските корисници, како и други подзаконски акти од областа на финансиско-материјално работење.

Во продолжение следат реализираните активности во 2016 година:

- Спроведени се 19 јавни набавки;
- Изготвен е план за јавни набавки за 2017 година;
- Исплатени се фактури за комунални услуги;
- Исплатени се фактури по основ на јавни набавки;
- Исплатени се фактури за надоместок на претседателот и членовите на Управен одбор;
- Исплатени се надоместоци за членовите на Државен матурски одбор;
- Исплатени се хонорари за ангажирани надворешни соработници за реализација на државната матура;
- Исплатени се хонорари за ангажирани надворешни соработници за реализација на екстерното проверување на постигањата на учениците;
- Исплатени се членовите на Комисијата за полагање на испит за директор на основно училиште и Комисијата за полагање испит за јавно средно училиште;
- Исплатени се хонорари за лицата ангажирани како обучувачи;
- Направено е контирање и книжење на целокупната финансиска документација;
- Континуирано е водена синтетичка и аналитичка евиденција;
- Подигнување на готовина и исплата на готовина;
- Изработени се касови извештаи;
- Реализиран е поврат на средства по основ на уплатени средства за поднесени приговори;
- Направени се пресметки на плата и изготвување на потврди за висината на личниот доход на вработените;
- Подготвување документација и подигање на здравствени електронски картички;
- Подготвување пресметка и документација за боледување;

- Изготвени се статистички извештаи за вработени и плати (Образец Труд - 1);
- Направено е книговодствено усогласување на извршените пописи;
- Направена е пресметка на амортизација и ревалоризација;
- Изготвен е годишен извештај за бруто остварени приходи, платен данок и придонеси и вкупна нето плата;
- Изготвени се финансиски извештаи и бруто биланс за изготвување на годишна завршна сметка.
- ПОРАДИ НЕДОСТАТОК СРЕДСТВА

Период на реализација: јануари - декември 2016 год.

Во соработка со: останатите сектори и надворешни институции

5.02 ОДДЕЛЕНИЕ ЗА НОРМАТИВНО-ПРАВНИ И АДМИНИСТРАТИВНИ РАБОТИ

Ова одделение работеше на изготвување поединечни и општи нормативно-правни акти, решенија, договори и други документи, како и административни работи за потребите на Центарот, согласно Програмата за работа на ДИЦ, и тоа:

Во текот на 2016 година Одделението за нормативно правни и административни работи ги изврши следните активности:

- Изготви две измени и дополнувања на Правилник за систематизација на работните места во Државниот испитен центар;
- Изготви измени и дополнувања на Правилникот за начинот, постапката и критериумите за избор на надворешните соработници и утврдување на висината на авторските надоместоци и надоместоците за други услуги на Државниот испитен центар;
- Изготви План на архивски знаци за распоредување на актите за 2017 година;
- Изготви Листа на архивски материјал за 2017 година на Државниот испитен центар;
- Изготви Листа на документарен материјал со рокови за негово чување за 2017 година;
- Изготви решенија и договори за ангажирање надворешни соработници;
- Изготви договори кои прозилегуваат од јавните набавки;
- Спроведе постапка за враќање во редовен работен однос на две лица против кои се водеше дисциплинска постапка;
- Спроведе постапка за трајно преземање на две лица;
- Спроведе постапка за трансформација на работниот однос за едно лице;
- Спроведе полугодишно интервју за административните службеници;
- Спроведе оценување на административните службеници;
- Изготви и достави Извештај со ранг листи на годишните оценки на административните службеници;
- Изготви и достави Извештај за реализација на генерички обуки на административните службеници за 2016 година;
- Изготви и достави План за генерички обуки на административните службеници за 2017 година;
- Изготви и достави План за вработување на административни службеници во Државниот испитен центар;
- Изготви и достави Извештај за реализација на годишниот План за вработување на административни службеници во Државниот испитен центар;
- Изготви и други општи и поединечни акти кои произлегуваат од секојдневното работење на ДИЦ.

Период на реализација: јануари - декември 2016 година

Во соработка со: останатите сектори и надворешни институции

5.1 СЕКТОР ЗА ИСПИТИ И ОЦЕНУВАЊА

Во текот на 2016 година главни приоритети на Секторот за испити и оценувања беа активностите поврзани со подготовка, организација и реализација на државната матура во јавното средно образование во Република Македонија.

Со оглед на природата на активностите на Секторот, најголем дел од активностите се реализираа во соработка и координација со останатите организациони единици во Центарот.

Главни активности кои се реализираа во Секторот за испити и оценувања беа: планирање и утврдување на временски рамки за активности во рамките на Секторот; подготовка на испитни материјали за сите екстерни испити во рамките на државната матура; обуки на наставниците од гимназиско, средно стручно и уметничко образование за користење на испитните програми во наставниот процес и за оценување, оценување на тестовите од екстерните испити на државната матура, утврдување на праг на положеност и критериуми за претворање на бодовите во оценки; решавање на приговори поднесени од страна на кандидатите; активности поврзани со ревидирање на дел од постоечките испитни материјали со квалитативна цел; реализација на пробни тестирања на вештината слушање како дел од испитот по странски јазик во рамките на државната матура; изготвување извештаи за реализација на државна матура.

Секторот ја утврди потребата од испитни и други материјали; изготви временска рамка за одделни активности за успешна реализација на сите фази од државната матура, ги организираше сите испити и истражувања; организираше безбедно и доверливо администрирање и транспортирање на испитните материјали до училиштата и назад; изврши подготовка и реализација на активности поврзани со меѓународната студија ПИСА.

Секторот даваше континуирана поддршка во спроведувањето на испитите и истражувањата преку обезбедување на соодветен софтвер и хардвер за системот за информатичко комуникациски технологии, го организираше и координираше формирањето на бази на податоци и банка на ајтеми и нивна заштита, како и одржувањето на компјутерската опрема во Центарот.

I. ИЗРАБОТКА НА ИСПИТНИ МАТЕРИЈАЛИ ЗА ДРЖАВНА МАТУРА

Во 2016 година се изготвени испитни материјали (тестови, клучеви и други придружни материјали) за сите екстерни предмети од државната матура. Согласно потребите, за секој предмет беа изготвени по два теста, како мерни инструменти.

- Изготвени се испитни материјали за 15 екстерни испити од државната матура за двете испитни сесии и тоа: македонски јазик и литература, албански јазик и литература, турски јазик и литература, математика, англиски јазик, германски јазик, француски јазик, руски јазик, естетика, филозофија, биологија, хемија, физика, историја и бизнис.
- Извршено е усогласување на тестовите за мајчините јазици.

Период на реализација: јануари- март 2016

Во соработка со: останатите организациони единици

II. ПОДГОТОВКА НА СТРУЧНИ МАТЕРИЈАЛИ ЗА ОБУКИ НА НАСТАВНИЦИТЕ ОД ГИМНАЗИСКО, СРЕДНО СТРУЧНО И УМЕТНИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА УСПЕШНА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ДРЖАВНА МАТУРА (користење на испитните програми во наставниот процес; користење на критериуми за оценување на тест книшките во испитните сесии и во наставниот процес.)

- Изготвени се стручни материјали за обука на наставниците за соодветно користење на испитните програми во рамките на наставниот процес;
- Изготвени се прашалници за анкетање на наставниците за процентот на користење на испитните програми во наставниот процес;
- Изготвени се стручни материјали за обуки на наставници за користење на критериуми за оценување на тест книшките во јунскиот и августовскиот испитен рок;
- Изготвени се критериуми за селекција на наставници за користење на критериуми за оценување на тест книшките во јунскиот и августовскиот испитен рок;

Период на реализација: февруари - мај 2016

Во соработка со: останатите организациони единици

III. ПЛАНИРАЊЕ, ОРГАНИЗАЦИЈА И СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОЦЕСОТ НА ОЦЕНУВАЊЕ НА ТЕСТОВИТЕ ОД ЕКСТЕРНИТЕ ИСПИТИ ОД ДРЖАВНАТА МАТУРА

За успешна реализација на процесот на оценување на тестовите за секој од испитните рокови е изготвен детален план. Согласно деталниот план за процесот на оценување во рамките на одделението реализирани се следните активности:

За јунски испитен рок:

- Учество во подготвување на конкурс за оценувачи за тестовите;
- Тестирање на клучот и изработка на конечно упатство за оценување за секој од 15-екстерни предмети;
- Планирање, организација, координација и реализација на процесот на оценување на тестовите;
- Обука и избор на околу 500 оценувачи за сите 15 наставни предмети од државната матура што се полагаат екстерно
- Формирање на 15 комисији за приговори;
- Разгледување и решавање на 763 приговори за јунски испитен рок;
- Подготовка и реализација на процесот на увид во тест-книшките;

Период на реализација: февруари –јули 2016
Во соработка со: останатите организациони единици

За августовски испитен рок:

- Тестирање на клучот и изработка на конечно упатство за оценување за секој од 15-екстерни предмети;
- Планирање, организација, координација и реализација на процесот на оценување на тестовите;
- Формирање на комисији за приговори;
- Разгледување и решавање на 34 приговори за августовски испитен рок;
- Подготовка и реализација на процесот на увид во тест-книшките;

Период на реализација: март –август 2016
Во соработка со: останатите организациони единици

IV. РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОБНИ ТЕСТИРАЊА НА ВЕШТИНАТА СЛУШАЊЕ КАКО ДЕЛ ОД ИСПИТОТ ПО СТРАНСКИ ЈАЗИК ВО РАМКИТЕ НА ДРЖАВНАТА МАТУРА

Согласно Годишната програма за работа на ДИЦ во текот на 2016 година беше реализирано пробно тестирање на делот Слушање за предметот англиски јазик во рамките на државната матура. Со тестирањето беа опфатени околу 900 ученици од четири средни училишта во Скопје и тоа: СУГС „Георги Димитров“, СУГС „Цветан Димов“, СУГС „Зеф Љуш Марку“ и СМУГС „Панче Караџозов“. Со примерокот беа опфатени ученици кои наставата ја следат на: македонски, албански и турски наставен јазик. Тестирањето беше спроведено успешно.

Период на реализација: март – ноември 2016
Во соработка со: останатите организациони единици

V. ИЗГОТВУВАЊЕ ПРИРАЧНИ МАТЕРИЈАЛИ НАМЕНЕТИ ЗА КОРИСТЕЊЕ ВО УЧИЛИШТАТА

- Изготвување на стручни содржини/упатства по наставни предмети за успешно полагање на испитите од државната матура
- Изготвени се наменски содржини за веб-локација како примери за успешно полагање на матурските испити.

Период на реализација: февруари - мај 2016
Во соработка со: Одделението за издавачка дејност

VI. АКТИВНОСТИ ЗА ЛОГИСТИЧКА ПОДДРШКА НА ДРЖАВНАТА МАТУРА ЗА ДВАТА ИСПИТНИ РОКА

- **План за активностите**

Изготвени се оперативни планови за подготовка и спроведување на екстерните испити од државната матура за јунски испитен рок

Период на реализација: јануари 2016

Во соработка со: останатите организациони единици

- **Процедури за државна матура**

Ревидирани и подобрени се процедурите за државна матура врз основа на сознанијата од спроведувањето на државната матура во 2015 година.

Период на реализација: јануари 2016

Во соработка со: останатите организациони единици

- **Кандидати за полагање на државна матура**

Пријавувањето на кандидатите за полагање на државна матура и верификацијата на податоците се реализирани коректно и навремено.

Период на реализација: јануари – февруари 2016

Во соработка со: училиштата

- **Локални координатори**

Извршен е избор на околу 30 локални координатори кои се од редот на вработените во подрачните единици од Бирото за развој на образование. Истите се распределени по училишта и обучени за процедурите за спроведување на државната матура во училиштата. Тие беа задолжени за обука на тестаторите од училиштата надвор од Скопје.

Период на реализација: март-јуни 2016

Во соработка со: надворешни соработници

- **Тестатори**

Извршен е избор на 2300 тестатори во јунски испитен рок и 250 тестатори во августовски испитен рок, внесени се во база и распоредени по училишта и испитни простории. За сите тестатори во апликацијата за државна матура се креирани решенија за нивно ангажирање во кое е наведено кои денови и во кои училишта се распоредени. Тестаторите се наставници од средни и основни училишта.

Период на реализација: март-август 2016

Во соработка со: надворешни соработници и останатите организациони единици

- **Набљудувачи**

Извршен е избор и распределба на 220 набљудувачи во јунски испитен рок и 25 во августовски испитен рок по училишта. Истите се од редот на вработените во: МОН, ДИЦ, БРО и ЦСОО.

Период на реализација: април-август 2016
Во соработка со: останатите организациони единици

- **Упатства и водич за реализација на државна матура**

Подготовени се упатства за: тестатори, секретари на УМК, директори на училишта, локални координатори и набљудувачи.

Период на реализација: јануари-мај 2016
Во соработка со: останатите организациони единици

- **Апликација за АВВУУ**

Подготовена е апликацијата за АВВУУ за користење за државната матура во 2016 година. Креирани се 90 шаблони за листи за ученици и оценувачи, сетирани се станиците за администрација, скенирање, експорт и набљудување, верификација, препознавање и корекција.

Период на реализација: април - август 2016

- **Протоколи, бар - кодови**

Во апликацијата за државна матура креирани се протоколи, шифри за пакување на испитен материјал и истите се испечатени. Исто така, креирани и испечатени се околу 80.000 бар-кодови за кандидати и оценувачи.

Период на реализација: март - август 2016

- **Оценувачи**

Обезбедени се просторни услови за оценување, сместување, дадена е логистичка поддршка на процесот на оценување, како и внес на оценувачи во базата на податоци, нивна распределба и креирање на договори и решенија за нив.

Период на реализација: април - август 2016
Во соработка со останатите организациони единици
и надворешни соработници

- **Дистрибуција на испитен материјал**

Изготвен е распоред за дистрибуција на испитниот материјал и истиот функционираше беспрекорно. За оваа активност беше ангажирана такси компанија со 34 возила за јунскиот испитен рок и 8 возила за августовскиот испитен рок.

Период на реализација: мај - август 2016

Во соработка со останатите организациони единици
и надворешни соработници

- **Внес и обработка на податоците од државната матура**

Во јунски испитен рок вкупно компјутерски беа евидентирани 149574 тест-книшки (49858 тест-книшки по три пати – кога се прима од училиштата во ДИЦ, кога се испраќа на оценување и кога се враќа од оценување. Скенирани и верификувани беа вкупно 95796 листи за одговори од ученик и листи од оценувач. Додека пак, во августовски испитен рок беа евидентирани вкупно 7419 тест-книшки (2473 тест книшки по три пати, односно по прием, кога се испраќа на оценување и кога се враќа од оценување), а скенирани и верификувани беа 3760 листи за одговори од ученик и листи од оценувач. Сите податоци беа соодветно обработени и поврзани.

Период на реализација: јуни - септември 2016

Во соработка со останатите организациони единици
и надворешни соработници

- **Приговори**

Дадена е потребната логистичка и ИТ поддршка на процесот на приговори.

Период на реализација: јули - август 2016

Во соработка со останатите организациони единици и
надворешни соработници

- **Резултати**

Доставени се и објавени резултати од екстерните испити на државната матура за двата испитни рока, како и резултатите од приговорите. За августовскиот испитен рок резултатите се објавени предвреме, со цел да им се овозможи на кандидатите да аплицираат на факултет во вториот уписан рок.

Период на реализација: јули - август 2016

Во соработка со останатите организациони
единици и надворешни соработници

- **Апликација за државната матура**

Креирана е апликација за државната матура за 2017 година

Период на реализација: декември 2016

VII. ОБУКИ ПОВРЗАНИ СО СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ДРЖАВНАТА МАТУРА ВО 2016 ГОДИНА

○ **Обука на оценувачи**

За оценување на тестовите од екстерните испити од државната матура, Државниот испитен центар од редот на наставниците од средните училишта ангажира оценувачи за државната матура. Целта на обуките е да се изврши избор на оценувачите (рангирање) и да се подготват наставниците за оценување на екстерните тестови од државната матура. Оваа година беа обучени околу 500 оценувачи.

Период на реализација: мај 2016

○ **Обука на тестатори**

Тестаторите се лица кои ги спроведуваат и надгледуваат писмените испити од државната матура. Тие имаат многу значајна улога за квалитетно и објективно спроведување на испитите од државната матура.

Целта на овие обуки е тестаторите детално да се запознаат со нивните задачи и со процедурите во спроведувањето на екстерните испити од државната матура.

Заради големиот број на тестатори обуките за тестаторите беа организирани и реализирани во местото каде треба да бидат ангажирани. За скопските тестатори обуката ја реализираше ДИЦ, а за останатите дисеминација вршеа претходно обучените локални координатори вработени во БРО.

Период на реализација: мај 2016

○ **Обука на секретари на училишни матурски комисии**

Целта на обуките е секретарите на училишните матурски комисии да се запознаат со нивните задачи и обврски, а воедно да се оспособат за користење на веб-апликацијата за државната матура.

Со овие обуки беа опфатени сите новоназначени секретари на училишни матурски комисии.

Обуките се реализирани во просториите на Државниот испитен центар.

Период на реализација: декември 2016

Во соработка со: останатите организациони единици

VIII. АКТИВНОСТИ ЗА ЦЕНТАРОТ

- **Веб-локација**

Континуирано одржување на веб-локацијата за Центарот и одржување на постоечката веб-локација за матура.

Избрана е фирма и изработена е нова веб-локација на Центарот.

- **Компјутерска опрема**

Одржување на постојната компјутерска опрема во Центарот.

Период на реализација: јануари - декември 2016

Во соработка со останатите организациони единици и надворешни соработници

IX. ИЗРАБОТКА НА ИЗВЕШТАИ И ДРУГ ВИД ДОКУМЕНТИ

- Изготвен е Извештај за спроведување на Државна матура во учебната 2015/2016 година во средното образование со четиригодишно траење во Република Македонија во соработка со другите сектори.

- Изготвен е Извештај за работата на Секторот за 2015 год. како дел од Извештајот на Државниот испитен центар за 2015 година.

Период на реализација: јануари 2016

Во соработка со останатите организациони единици

- Изготвени се извештаи за секој од екстерните испити на државната матура.

- Изготвени се стручни документи за квалитетот на испитните материјали врз основа на анализа на истите.

- Учество во изготвување на Програма за работата на ДИЦ за 2017 година.

Период на реализација: декември 2016

Во соработка со останатите организациони единици

- Реализирано е оценување на јавните службеници за 2016 година.

Период на реализација: март - декември 2016

Во соработка со останатите организациони единици

5.2 СЕКТОР ЗА ОБУКИ, РАЗВОЈ И ИЗДАВАЧКА ДЕЈНОСТ

Главните активности на Секторот за обуки, истражување и развој во 2016 година, беа насочени кон организација и спроведување на екстерното проверување на учениците во сите основни и средни училишта, планирање и реализирање на обуки за вработените во Центарот и за сите учесници кои се вклучени во спроведувањето на државната матура и екстерното проверување на постигањата на учениците. Секторот ги организираше и координираше активностите за спроведување на обука на кандидати кои ќе полагаат испит за директори на основни и средни училишта. По завршените обуки се реализирани испити за директори на основни и средни училишта. Приоритети на Секторот во текот на 2016 година беа активностите поврзани со подготовка за реализација на новиот Закон за обука и испит на директори на училишта како и реализација на ИПА твининг лајт проектот „Зајакнување на обезбедувањето на квалитет на образовниот систем“. Секторот исто така имаше активности поврзани со државната матура (подготовката и умножување на испитните материјали, подготовка и печатење на материјали за обука на директори, издавање на стручни и промотивни материјали), активности поврзани со визуелниот идентитет на Центарот друг материјал.

Секторот работеше и на проучување на одделни прашања поврзани со испитите на крајот на средното образование со четиригодишно траење.

I. СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЕКСТЕРНО ПРОВЕРУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ ВО ОСНОВНОТО И СРЕДНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

- **Испитна сесија за завршни години од средното образование 2015/2016**
 - Беа завршени последните активности за тестирање на учениците од завршните години (изготвени извештаи за стратегии, ревидирање на упатства, распределба на набљудувачи по училишта)
 - Седум дена пред тестирањето беа објавени списоци на ученици со ден на полагање
 - Три дена пред тестирање беа доставувани списоци на ученици со предмет на тестирање
 - Беше пружана континуирана логистичка поддршка на тестирањето
 - Доставени се и објавени резултати на учениците од ЕЕТ
 - Разгледани и разрешени се доставените приговори на резултатите од ЕЕТ и објавени се резултатите од истите

Период на реализација: јануари-февруари 2016

Во соработка со: надворешни соработници

- **Испитна сесија за сите ученици од основното и средното образование 2015/2016**

- Беше изработен акциски план за ЕЕТ за сите ученици од основните и средни училишта (од 4то одделение до 3та година)
- Електронското екстерно тестирање се спроведе во сите основни и средни училишта во две испитни сесии и тоа во јуни и август
- Одржани беа обуки со сите директори на училишта за начинот на реализација на тестирањето и беа запознаени со сите новини на процесот
- Внесени беа прашања во базата и базата беше јавно објавена еден месец пред тестирањето (мај)
- Беше направена распределба на набљудувачи по сите училишта. Набљудувачи беа вработени од ДИЦ, МОН, БРО, АВРМ, МО, МЗ и други министерства
- Беа изработени и доставени до учесниците во процесот на ЕЕТ: Упатство за Училишна комисија за ЕЕТ, Упатство за тестатор, Формулар за набљудувач, Упатство за користење на модулот банка на прашања, Упатство за ИТ-администратор и др
- Седум дена пред тестирањето беа објавени списоци на ученици со ден на полагање
- Три дена пред тестирање беа доставувани списоци на ученици со предмет на тестирање
- Беше пружана континуирана логистичка подршка на тестирањето
- Доставени се и објавени резултати на учениците од ЕЕТ
- Разгледани и разрешени се доставените приговори на резултатите од ЕЕТ и објавени се резултатите од истите

Период на реализација: март-јуни 2016

Во соработка со: надворешни соработници

- Испитна сесија за оправдано отсутни (августовска сесија) 2015/2016

- За оправдано отсутните ученици во јунскиот испитен рок беше организирана августовската сесија
- Седум дена пред тестирањето беа објавени списоци на ученици со ден на полагање
- Три дена пред тестирање беа доставувани списоци на ученици со предмет на тестирање
- Беше пружана континуирана логистичка подршка на тестирањето
- Доставени се и објавени резултати на учениците од ЕЕТ
- Разгледани и разрешени се доставените приговори на резултатите од ЕЕТ и објавени се резултатите од истите

Период на реализација: август 2016

Во соработка со: надворешни соработници

- **Изготвување на Збирни извештаи за оценување на наставниците**
- По завршување на двата испитни рока беа изготвени 4 збирни извештаи (основно-средно-интерно-екстерно). Збирните извештаи не беа испратени до надлежните институции според насоките од Министерството за образование и наука.

Период на реализација: втора недела од септември 2016

- **Испитна сесија за завршни години од средното образование 2016/2017**

- Направени се подготовки на базата на ЕЕТ на учениците од завршните години на средното образование за тестирањето во јануари 2017 година.
- Внесени се прашањата во базата на ЕЕТ на учениците од завршните години на средното образование.
- Прашањата се исконтролирани од страна на надворешни соработници-контролори на задачите (универзитетски професори) на македонски и албански јазик
- Јавно се објавени прашањата од базата на прашања за учениците од завршните години на средното образование.
- Доставен е до средните училишта прелиминарен распоред на ученици за ЕЕТ од завршните години на средното образование.

Период на реализација: октомври-декември 2016

Во соработка со: БРО, ЦСОО и надворешни соработници

- **Комисии за ревизија и ажурирање на прашањата од базата**
Согласно законските измени беа формирани три комисии за ревизија на прашањата од базата на ЕЕТ кои ги проверуваа трите предмети: математика за 4 та година на албански јазик, македонски јазик и литература за 4 та година и информатика за основно образование.

Период на реализација: октомври-ноември 2016

Во соработка со: надворешни соработници

- **Ангажирање на набљудувачи на тестирањето за јануарската испитна сесија 2017**

Согласно законските измени беше распишан конкурс за ангажирање на набљудувачи на процесот на тестирање за јануарската сесија. На конкурсот се пријавија и беа избрани само 70 набљудувачи од потребните 163.

Период на реализација: октомври-декември 2016

Во соработка со: надворешни соработници

II. ОБУКИ ПОВРЗАНИ СО СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЕКСТЕРНОТО ТЕСТИРАЊЕ

○ Обука на претседатели на училишни комисии за екстерно проверување на постигањата на учениците

Овие обуки се реализирани со цел претседателите и членовите на училишните комисии да се запознаат со нивните задачи и обврски, а воедно и со постапките во спроведувањето на испитите.

Со овие обуки беа опфатени претседателите на училишните матурски комисии и по еден член од секоја училишна комисија. Обуките беа реализирани во два наврати и тоа во декември за средните училишта а во мај за основните.

Период на реализација: декември, мај 2016

○ Обука на администратори

Целта на обуките беше администраторите на училиштата да се запознаат со нивните задачи и обврски, а воедно да се оспособат за користење на апликацијата за електронско екстерно тестирање.

Со овие обуки беа опфатени најмалку по еден предложен претставник од секое училиште по правило информатичар.

Обуките се реализирани во просториите на неколку основни училишта.

Период на реализација: мај 2016

IV. ОБУКИ ЗА ПОДГОТВУВАЊЕ НА КАНДИДАТИ ЗА ПОЛАГАЊЕ ИСПИТ ЗА ДИРЕКТОРИ

○ Изготвени се работни материјали и прирачници за обука на директори (на основни и средни училишта) за сите кандидати на обука.

○ Реализирани беа 4 обуки за полагање на испит за директор на основно училиште (40 кандидати) и 1 обука за директор на средно училиште (6 кандидати).

○ Спроведени беа 7 испитни сесии за директори на основни училишта. Испитот го положија 52 кандидати.

○ Спроведени беа 6 испитни сесии за директори на средни училишта. Испитот го положија 17 кандидати.

○ Водење на евиденција и документација за кандидатите кои ја следат обуката (електронска база на податоци и водење на досиеја во тврда копија) - со користење на апликацијата за директори.

○ Издадени се уверенија на кандидатите кои го положиле испитот за директор на основно/средно училиште.

○ Изготвена е посебна веб апликација - Регистар на директори

Период на реализација: јануари - декември 2016

Во соработка со: надворешни соработници

V. ИСТРАЖУВАЊА И РАЗВОЈ

- **Анализа на резултатите од екстерните испити на државната матура за 2016 година**

Успехот е анализиран преку неколку индикатори:

- положеност на екстерниот дел на државната матура;
- положеност/ неположеност на испитот;
- структура на позитивниот успех (доволен, добар, многу добар, одличен);
- среден (просечен) успех на испитот.

Рок: јуни- август 2016 год

- **Анализа на резултатите од електронското екстерно тестирање за 2016 година**

Успехот е анализиран преку неколку индикатори:

- положеност на екстерните испити
- структура на позитивниот успех (доволен, добар, многу добар, одличен);
- среден (просечен) успех на испитот;

Рок: јуни-септември 2016 год

- **Анализа на ајтемите од сите екстерни тестирања**

-Психометриска анализа на ајтемите од сите екстерни тестови од државната матура.

Рок: октомври-ноември 2016 год

VI. ИЗРАБОТКА НА ИСПИТНИ МАТЕРИЈАЛИ ЗА ДРЖАВНА МАТУРА

- **Техничка подготовка на испитни материјали за двата испитни рока**

Извршено е техничко уредување, лектура, превод, коректура и подготовка за умножување на тестови, клучеви и листи за оценување за јунскиот и августовскиот испитен рок, за 15 предмети, на три јазици (македонски, албански и турски јазик).

Период на реализација: јануари - јули 2016

Во соработка со останатите организациони единици

- **Умножување на испитните материјали за двата испитни рока**

Умножени се околу 70.000 тестови (дел пишување) , 70.000 листи за ученици и околу 70.000 листи за оценувачи за јунскиот и августовскиот испитен рок, за 15 предмети на три јазици (македонски, албански и турски јазик).

Период на реализација: јануари - јули 2016

○ **Пакување и подготовка за дистрибуција на испитните материјали за државната матура**

Направено е пакување и кодирање на околу 1.600 кутии со испитните материјали, распределба по училници, училишта и градови и подготовка за дистрибуција.

Период на реализација: април - август 2016

○ **Прием, архивирање и чување на испитните материјали за државната матура**

Извршен е прием на испитните материјали по тестирањето, распределени се материјалите при процесите на оценување, приговори и обработка на резултатите. Извршена е распределба на материјалите според стандардите за архивирање и обезбедување на услови за нивно чување.

Период на реализација: јуни - декември 2016

Во соработка со: Секторот за стандарди, испитни програми и оценувања

VII. АКТИВНОСТИ ЗА ЦЕНТАРОТ

○ **Реализација на ИПА Проектот-Strengthening the quality assurance and control of the educational system**

Активности во текот на проектот

- Анализа на моменталната состојба, вклучувајќи ја правната рамка во однос на раководењето со основните и средните училишта земајќи ги предвид европските искуства и добрите практики

- Ревизија и предлог за измени и дополнувања на релевантната законска рамка која се однесува на обуките и испитите за директори на основни и средни училишта

- Ревизија и осовременување на Програмата на (модулите) за базичната обука и испит за директори на основните и средните училишта

- Ревизија и осовременување на Програмата (модулите) за напредната обука и испит за директори на основните и средните училишта

- Развој и пилотирање на модулот за обуки на обучувачите – Обука на обучувачи кој се однесува на спроведување на обуките и испитот за директори од основните и средните училишта

- Подготовка и спроведување на н апроценка на потребата од обуки, како Акцискиот план за обуки за релевантните образовни институции (имајќи ја како цел структурата на училишниот менаџмент) вклучувајќи ги и другите релевантни локални и национални засегнати страни

- Препораки за идни интервенции во областа на менаџирањето на основните и средните училишта

Рок: април-декември 2016 год

VIII. ИЗРАБОТКА НА ДОКУМЕНТИТЕ НА ЦЕНТАРОТ

○ Изработка на службени документи на Центарот

Технички се уредувани и печатени сите тековни службени документи на Центарот во текот на целата година.

Период на реализација: јануари-декември 2016

Во соработка со надворешни институции

○ Изработка на репрезентативни материјали за Центарот

Изработени се репрезентативни материјали со логото и името на Центарот за кандидатите за директори и други соработници на Центарот.

Период на реализација: јануари-декември 2016

Во соработка со надворешни институции

IX. УНИШТУВАЊЕ НА ДОКУМЕНТАРЕН МАТЕРИЈАЛ

○ Уништување на употребен и неупотребен испитен материјал и останат документиран материјал на ДИЦ

Барање на согласност од Државен Архив на Р.М за уништување на употребен и неупотребен испитен материјал од државна матура од 2015 година и негово уништување во должина од 700 – 800 метри должински. Уништување на друг документиран материјал од ДИЦ, на барање и со согласност од другите сектори на ДИЦ.

Рок: јануари – декември 2016 година

Во соработка со: Државен Архив на Р.М., Сектор за организација испроведување на испити, Сектор за стандарди, испитни програми и оценување,

X. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЈНОСТ

○ Библиотека

Управување со библиотечниот фонд на ДИЦ

Рок: јануари – декември 2016 година

6. АКТИВНОСТИ ВО ВРСКА СО МЕЃУНАРОДНИ СТУДИИ ЗА МЕРЕЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА

Државниот испитен центар во 2016 година ја организира и реализира меѓународната студија ПИСА. Таа ја мери подготвеноста на учениците за живот по завршување на основното образование, односно на петнаесетгодишна возраст. Поконкретно таа ги оценува знаењата и способностите на учениците во: оспособеност за читање со разбирање, математичка писменост и писменост во природните науки. Организатор на оваа меѓународна студија е ОЕЦД.

Во неа учествуваат повеќе од седумдесет држави од цел свет.

I. АКТИВНОСТИ ВО ВРСКА СО ПИСА 2015

Во текот на 2016 година во врска со оваа меѓународна студија се реализираа следниве активности:

- обработка и прочистување на податоците од тестовите, прашалниците за ученици и прашалниците за училиште од главното тестирање;
- подготовка на периодични извештаи за реализација на истата;
- континуирана комуникација со меѓународните институции задолжени за реализација на меѓународната студија ПИСА 2015 во врска со активностите согласно планот за реализација на истата.

Период на реализација: јануари - декември 2016

II. АКТИВНОСТИ ВО ВРСКА СО ПИСА 2018

Во 2016 година поинтензивно отпочнаа подготовките за учество на нашата држава во новиот циклус на меѓународното тестирање ПИСА 2018. Реализирани се следниве активности:

- прибирање на податоци за избор на примерок за пробното тестирање во 2017 година;
- учество во адаптација на инструментите за реализација на тестирањето;
- подготовка на периодични извештаи за реализација на истата;
- континуирана комуникација со меѓународните институции задолжени за реализација на меѓународната студија ПИСА 2018 во врска со активностите согласно планот за реализација на истата.

Период на реализација: мај- декември 2016

7. УЧЕСТВО НА КОНФЕРЕНЦИИ, СЕМИНАРИ И ДРУГИ НАСТАНИ

Во текот на 2016 година Државниот испитен центар бележи и активности во врска со учество на конференции, семинари и други настани и тоа:

- учество на првиот семинар за националните координатори на меѓународната студија PISA 2018, во Прага, Чешка Република, во организација на ОЕЦД;
- учество на вториот семинар за националните координатори на меѓународната студија PISA 2018, во Мадрид, Шпанија во организација на ОЕЦД;
- учество на работна средба за електронско екстерно оценување и споделување на искуствата од досегашната работа на ДИЦ во Испитниот центар во Словенија, во организација на Испитниот центар од Словенија и фирмата RM Results од Англија;
- реализирана е Студиска посета во Литванија - дел од главната цел на проектот Twining Light Project “ Strengthening the quality assurance and control of the educational system” за поддршка и модернизацијата на системот преку обезбедување на ефективно и ефикасно управување на образовните институции со фокус на процесот на обука и професионално усовршување на директорите како менаџери на основните и средните училишта;
- учество на ЕДУ конференција, април 2016 - Струга;
- учество на семинар на тема „Ефективна настава за ученици со потешкотии во читањето“ – Чекор по чекор – Корени, април 2016 - Скопје;
- учество на настан Speech to Teach - Чекор по чекор, октомври 2016 - Скопје
- учество на настан на тема Креативно и функционално пишување – модели за настава – Институт Данте Алигиери, декември 2016;
- учество и презентација на Завршна конференција (тркалезна маса) за Меѓуетничка интеграција во образованието, декември 2016 – Скопје;
- учество во Супервизиски состанок за Меѓуетничка интеграција во образованието, февруари 2016 – Скопје;
- учество на две менторски средби со училишни тимови кои спроведуваат активности за Меѓуетничка интеграција во образованието, Гевгелија;
- учество во две работни средби за Меѓуетничка интеграција во образованието, декември 2016 - Попова Шапка;

- учество на семинар на тема “Користење на стандардните тендерски документации и стандардните технички спецификации и начин на нивното користење од страна на договорните органи, Условена согласност и Основни познавања и информации во врска со електронскиот систем за јавни набавки(ЕСЈН)- март 2016- Хотел Дрим- Струга.
- учество на семинар на тема “Користење и практична примена на ЕСЈН, спроведување на постапка по електронски пат и последни измени во областа на е-Набавките и користење на системот за е-набавки во 30% од постапките кај ДО за 2016” – ноември 2016 - Банско, Република Булгарија.
- учество на обуки за работење согласно Законот за јавните службеници, Законот за вработените во јавниот сектор и Законот за јавните набавки, во организација на ФВ Консалтинг;
- учество на обуки за административно работење, во организација на МИОА.
- учество на семинар на тема „Новините во Законот за општа управна постапка и нивната рефлексија врз работата и актите на органите што го применуваат ЗОУП“ и „Новините и дилемите при примената на прописите за вработени во јавниот сектор и административните службеници“.

8. АКТИВНОСТИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЦЕНТАРОТ

Со Решението на Владата на Република Македонија, бр.24-3178/2, донесено на 05.04.2016 година, беа именувани нов претседател и членови на Управниот одбор на Државниот испитен центар.

Сметано од 25.04.2016 година Управниот одбор на Центарот, работеше континуирано во рамките на своите законски надлежности и согласно потребите на институцијата. Во овој период беа одржани вкупно 8 седници, а притоа, беа донесени одлуки, чие значење е суштествено за нормално функционирање на Центарот.

Период на реализација: април-декември 2016 година

9. СОРАБОТКА

Државниот испитен центар континуирано соработува со: Владата на Република Македонија, Министерството за образование и наука, Министерството за информатичко општество, Министерството за труд и социјална политика, Министерството за финансии, Бирото за развој на образование, Центарот за стручно образование и обука, Државниот просветен инспекторат, Центарот за образование на возрасни, ОЕЦД, сите средни и основни училишта, како и високо-образовни и сродни установи и институции во и надвор од државата.

Составен дел на овој Извештај е Годишен финансиски извештај за 2016 година, кој е даден во прилог.

ДИРЕКТОР
Мируше Амети

Изготвиле:

- м-р Катица Спасовска Бинчева
- д-р Виолета Наумовска
- м-р Даниела Јорданова
- м-р Кирил Камилов
- д-р Бети Ламева
- м-р Емилија Угриновска
- Лирие Реџеми
- Марија Најдеска
- Иљир Синани